

za nadaljnje testiranje in vzrejo. Celo na zgolj kontinentalnem merilu deluje na AGT sloneči model regionalnih mrež in kooperantskih zadrug zelo dobro. Približno 20 vzrejnih referentov (vodij rejske službe v čebelarstvu) prevzema znotraj tega modela odgovornost za ustrezne dejavnosti na področju vzreje v svojih državah oziroma regijah. Da bi podkrepili njihovo delovanje in prizadevanje v projektu SMARTBEES, se ves čas dela na krepitvi regionalnega sodelovanja in na razumevanju sodobnih strategij vzreje.

Po prvem srečanju, ki je bilo lanskega decembra v Kirchhainu (Nemčija), je sledilo naslednje srečanje koordinatorjev projekta na Malti, kjer so imeli udeleženci priložnost izvedeti več o obdelavi podatkov, vrednotenju vzrejnih vrednosti ter nadzorovanju parjenja. Poleg tega pa kraj, kjer se bo odvijalo načrtovano srečanje, nudi možnost demonstracijskega ogleda terenskega dela s čebeljimi družinami ogrožene podvrste zahodne medonosne čebele *A. m. ruttneri*.

Na vzrejno delo in prizadevanja v vsej Evropi vplivajo različni okoljski dejavniki, posebnosti posameznih podvrst kot tudi različni načini čebelarjenja, ki so tudi kulturološko pogojeni. Zato ostaja ena od glavnih nalog standardizacija in usklajevanje načina pridobitve in ocene posameznih vzrejnih vrednosti.

Izzive, s katerimi se bo v prihodnosti potrebno pobližje spoprijeti, pa predstavljajo ponekod visoka gostota čebeljih

družin in omejeni pašni viri v nekaterih regijah, identifikacija in selekcija določenih genotipov za prvo testno generacijo, močan rojilni nagon nekaterih populacij, velika obremenjenost čebel z varojami ob koncu sezone testiranja in pa pomanjkanje dovolj izoliranih plemenitih postaj.

Kljub vsemu smo prepričani, da bomo na omenjene izzive uspešno odgovorili in morebitne težave uspešno premostili z izkušnjami, ki smo jih pridobili v prvi vzrejni sezoni in jih bomo v prihodnosti še bogatili. Izkušnje prvih dveh let projekta pa očitno nakazujejo, da bomo z uveljavljenim vzrejnim programom kmalu dosegli naslednjo stopnjo, ki je razširitev vzrejnih dejavnosti preko evropskih meja in hkrati krepitev edinstvene evropske vzrejne mreže, pri kateri ima seveda ključno vlogo AGT-Toleranzucht – Združene za odbiro družin, odpornih na varjo.

(Prevod, priredba in lektura: V. Fajdiga)

Dr. Aleksandar Uzunov in dr. Ralph Büchler

Bieneninstitut Kirchhain

Vir:

Uzunov A., Büchler R. (2016): SMARTBEES – Aufbau eines europäischen Zuchtnetzwerkes. *Adiz-Die Biene-Imkerfreund*, let. 71, št. 11, Verbandsnachrichten, str. 10.

Srečanje koordinatorjev projekta SMARTBEES 2016 na Malti

V projektu SMARTBEES od leta 2015 sodeluje tudi Slovenija. V letih 2015 in 2016 je bil koordinator projekta za Slovenijo mag. Marko Hrastelj, z letom 2017 pa sem to vlogo prevzel jaz. Zaradi tega sem se 9. in 10. novembra udeležil drugega srečanja koordinatorjev projekta, ki je bilo tokrat na Malti. Prvi dan smo se seznanili z opravljenim delom v različnih sodelujočih državah. V okviru projekta sodelujejo čebelarji in raziskovalci iz naslednjih

držav: Nemčije, Grčije, Francije, Italije, Romunije, Srbije, Slovaške, Španije, Makedonije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Poljske, Portugalske, Belgije, Anglije, Danske, Litve in Malte.

V nadaljevanju smo izvedeli nekaj o načinu zbiranja posameznih podatkov čebelarjev, ki v projektu sodelujejo, in načinu obdelave in vrednotenju vzrejnih vrednosti. Drugi dan srečanja smo se pogovarjali o pomenu plemenitih postaj v selekciji in o različnih oblikah njihove organizacije. V popoldanskem času smo obiskali čebelarstvo, kjer čebelarijo z lokalno čebelo podvrste *Apis mellifera ruttneri*. Ta podvrsta je v primerjavi s kranjsko čebelo relativno agresivna, zato smo se morali pred ogledom v celoti zaščititi.

Srečanje na Malti je bilo zanimivo s stališča, da smo se udeleženci seznanili z različno intenzivnimi načini selekcije v posameznih državah Evrope. Na podlagi širšega vpogleda v selekcijo se tudi sami lahko bolje umestimo, kje smo na podlagi opravljenega dela na področju selekcije.

Dr. Peter Kozmus,
Strokovni vodja rejskega programa

Foto: Peter Kozmus